

ლიცენზია თანამდებობაზე მეთი

ბოლოვანი ძალაში სიყვარულს პირველი აპრობაცია!

ორივე ნორის ნინთ საქართველოს დევნილობა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრად დანიშნა ბორჯომში დაბადებული და გაზრდილი პიროვნება, ბატონი **შაჰნაზი მანუჩარაძე**. რომელიც ბაბუსის, ბატონი პავლე ანარაძის შრომისმომყვარობით, პატიოსნებითა და კეთილსინდისიერებით უზნობლად იჯახებოდა. სწორედ იჯახებით ვინაია სამშობლოს სიყვარულს, ადამიანებისადმი გულისხმობით მშობრულად, პატიოსანად შრომისა და ერთვლეობის. ბატონი შაჰნაზი ამ მეთად საპასუხისმგებლო სამინისტროს თავკაცად დანიშნულ ნამდვილად დიდი მოღვაწე იყო ბორჯომელებისათვის. ქალაქის არსებობის ისტორიაში პირველი მემბრად იყო მისი მინისტრად დანიშნვა, რაც კიდევ უფრო ზრდიდა ბორჯომელითა ღირსება და ავტორიტეტს.

კომპანიების შეეზღუდვებით კლინიკებში მარკეტინგული აქტივობები და ფარმაცევტული კომპანიების შრიდან ექიმისთვის გადახდული ყოველი ლარი დადეკლარირდება შესაბამის საჯარო სისტემაში.

რებელი. ამას თან ერთვოდა კოვიდის მიმდინარე საფრთხისგან; ზოგიერთი კლინიკის და ზოგიერთი ფარმაცევტული კომპანიის შრიდან არაკეთილსინდისიერად ფორმის მტაცების ფაქტები.

სამინისტროში საქმიანობის ორწლიან პერიოდში ყოველი დღე იყო სტრესული, ზენოღობა და პროტესტები საყვე. ჩვენი ყველა განაძეგვრებოდა კი პრინციპული, გავედული და რისკიანი, ის ხომ სისტემაში ნლიობით ფრესვადგმულ უმსგავსობას პირდაპირ თუ ირრად ეზებოდა. თუმცა, ვუნდის ერთიანი სხელსკეუმებით, საქმის კეთების მაღალი სახელმძივობიერი პასუხისმგებლობით და არაკული ლარიბაშვილის ძლიერი პოლიტიკური მხარდაჭერით განხარჩობილეთ რეფორმები, რომლებზე და სუბარავე კი ბევრი ნარმოუდგენილი იდევნოზიან დაკუმირებული გადახდის სისტემა იყო 30 წლის მანძილზე ნინამორიდ ყველა მინისტრის დიდი სურვილი, რომ დაეჭირებოდა. პირველივე წელს შეუქმლეთ და ამოქმედდა ეს სისტემა, რომელმაც ჭრასპარტენტული გახადა ყველა არაკეთილსინდისიერი მოთამაშის ქმედება და დარღვევის ყველა დეტალი ზედაპირზე გამოიტანა.

სწორედ ამიტომ დავანიციურთ სამედიცინო რეგულაციების კანონში ცვლილება, რომელსაც, სამწუხაროდ, კიდევ უფრო დიდი პროტესტი მოჰყვა, ეს ხომ ზოგიერთისთვის არაკეთილსინდისიერად, ხალხის სიცოცხლისა და ბიუჯეტის ხარჯზე გადმოდების შესაძლებლობას მნიშვნელოვანდ ამცირებდა. DRG-ს დანერგვის შემდეგ მოქალაქის შრიდან თანაგადახდა ისტორიულ, 10 პროცენტთან მინიმუმზე და მოსახლეობამ 170 მლნ ლარი უკვე დაზოგა, მკაცრი სახელმწიფო კონტროლის პირობებში კი ბიუჯეტში მტაცებელი მილიონობით ლარი დაბრუნდა.

ასეთივე ხზარის ფოხზე დაგრერგეთ ნამდებზე რეფერენტული ფასები, რომლებიც დღეს მოსახლეობისთვის წლიურად ასობით მილიონი ლარის დაზოგავს ითვალისწინებს. საერთო ჯამში, თურქეთის ბუნების გახსნის, რეფერენტული ფასების დაზუსტებით და ონკოლოგიური მედიკამენტების უზუალოდ მწარმოებლებთან მესყიდვით წლიურად 400 მლნ ლარი იზოგავს.

2024 წლიდან სრულად მოგვეხსნა ქრონიკული მედიკამენტების საჭიროების მქონე მოქალაქეებისთვის წლიური ლიმიტი და 350 ათას ადამიანს ყოველწლიურად, მიუღიოდ უფასოდ, მთელი წლის მანძილზე მიწოდდება საჭირო მედიკამენტები. დაიწერა ელექტრონული რეცეპტები, აფთიაქებს გაუჩნდათ ბაზების სამინისტროსთვის გახსნის ვალდებულება.

ამ შესაძლებლობით სამინისტრომ გამოავლინა ფარმაკომპანიების შრიდან პარტეტული გარიგების ფაქტი, რომელიც კონკურენტების საავტენტომ დადასტურდა და 53 მლნ ლარის ჯარშია დაეკისრათ კომპანიების, რომდენიმე ფარმაკომპანიის ქარში, 3000 პროცენტისანი შემოკების საქმე კი კონკურენტების საავტენტომ განხილვის პროცესშია.

პაციენტის უსაფრთხოების პროექტის ფარგლებში სამინისტრო რეალურ დროში აკონტროლებს ქარში ანტიბიოტიკების, ფსუქოტროპული და არასაჭირო მედიკამენტების ანგარების მიზნით გამოიწერას. ამ უზენაესი გამოწვევის მოსაგავრებად დაწყებული მსოფლიოში საუკეთესო პრაქტიკის მიხედვით უკვეანაში ე.წ. სანაშინის დანერგვის პროექტზე მუშაობა, სადაც ფარმაცევტული

დავაპროორტეტით და დღეს უკვე სრულად არის დაფარული იალიის სერვისების ხელმისაწვდომობა ქვეყნის მასშტაბით.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრში სტრიობული პრობლემატიკის კლინიკებთან გარბების კუთხით. მთელი ქვეყნის მასშტაბით უზრუნველყოფილია რეზიმიწვდომის სერვისი, რომელსაც, ხელმისაწვდომობის გარდა, ასევე უზრუნველყოფს ბიუჯეტთან არასაჭირო თანხების არგადახდა კერძო კომპანიების პრივატიზაციისთვის.

დაწყებული ქვეყნისთვის უნიშვნელოვნესი, ექიმების აკრედიტაციის, რესერტიფიკაციის, ნარმდებულ სტუდენტების საზღვარგარეთ გაგზავნის პროექტები. პრემიების უზუალო ძალისმხეით დავინებით დევნილების განსახლების უპრეცედენტო პროგრამა, 2025 წლისთვის 40000 დევნილს ექება საცხოვრებელი.

მე. ჩემს სამაყურ განდთან ერთად შევიკლი ისტორიის ერთი მოკრძალებული ფურცელი დამწერე. მადლობა მათ მრავალწლიანი შრომის გამოტყუებული ყოველი დღისთვის. უდნერიად ვარ, რომ არ დარჩა არცერთი მნიშვნელოვანი რეფორმა, რომელიც არ გავატყრე.

რასაკერძოდა, სახელმწიფო კლინიკების როლის გაძლიერება და, მათ შორის, თბილისის რესპუბლიკური კლინიკა ჩვენი უშთაერესი პრიორიტეტი იყო. როგორც 20 წელია, შენისთვის უპრესაქეციოზება არაერთი დასკვნა თუ შეფასება გავყვინდა, მაგრამ ისტემაში, როგორც მასა მესახბური რეფორმები, ესეც არასდროს დაწყებულა. შესაბამისად, იმწიშნულად, წელს, თებერვალში, სადაც პირვეტი მიფიქვანეთ, არასდროს არავინ ირსულა. შჯერა, რომ ის სამოქმედო გეგმა, რაც დაწყებული იქნებდა, სხვა განხილული აღწერებიდან განსხვავებით, მნიშვნელოვანდ ნაკლებდ დახასიათებდა და კომონური ექვეტი რამდენიმე წელანდამ მიფიქვანდა ქვეყნის უკონკურეტო, თანამდროვე, მრავალპროფილონ სამკურნალო დასწყისლების შექმნად.

ჩემს ორწლიან ძალისმხევაში შედეგებს 90% და პირულ აქტივობებს 10% ეკითმობოდა, რაც; დღევანდელი გადასახდებიდან ვრწმუნდები, რომ ალბათ შესაკლებელი პრობოგია. ჩვენი ყველა გადასაყვტობლება ხომ ქვეყნისთვის გრძელვადიანი შედეგის მისაღებად იყო გათვლილი და არა ერთდობლივი პირატეობაზე.

ყოველთვის ვფიქრობდი, რომდენი ძალა, რამდენი სიმართლე იყო ჩვენი განაწყვეტლობების უკან, როცა მძლავრი დაფუფუნების ბიზნესინტერესების მიუხედავად, ორი წლის მანძილზე ვინარჩუნებდით, როსს, დღეს კი ღირსეულად, ამაყად დატოვებდით თანამდებობას.

ნარმდებებს ვუსურებ მომავალ მინისტროს, რომელიც დარმწუნებული ვარ, კიდევ უფრო უკეთესი მეტეგრული უზენაეტი უზრუნველყოფილი გააკრერებს ჩვენს მომავალს, აღარავინ არსებულდება ის დრო, რაც დამხდა და, შესაბამისად, მოსახლეობა და ბიუჯეტი კიდევ უფრო დატოვდა იქნება, კეთილდღობა კი ყველა მოქალაქეზე უსახებოა. მე კი ვრწმუნე ჩემი ქვეყნის რიგითი ჯარისკაცი და სამინისტროს გულმხურეველ გულმემბატკირადა.

P.S. ბატონი შაჰნაზი თავის ურცელ წერილში არაფერს ამბობს მოზილური ქალაქისადმი გამორჩეული ყურადღების და ნარმდებური წინადადებების შესახებ. არადა, ვიცი, რომ მრავალი სანიტერესი პროგრამის და პროექტის შესახებ სწორად გაუფურება საკუთარი ზარი პრაქტულ შედეგობების თავისი ბორჯომელი მეგობრებისათვის. მარტო ის ფაქტი, რომ მისი აქტიური წინადადებით ახალ უბანში ნარმდებობით მიმდინარეობს დევნილთა მრავალსართულიანი და მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა, ბევრის მიქეულია. ზრუნვდა ბორჯომელთა ჯანმრთელობისათვისაც...

ვინ იცის, კიდევ რამდენი სასიკეთო პროექტი ჰქონდა ჩაფიქრებული ბატონ შაჰნაზი ჯანდაცვის სისტემაში განსახარცილებლად, თუხდაც უსაშელოდ გამოიერებოდა მედიკამენტების ხელმისაწვდომობისა და ფარმაკომპანიის დამარცხების თაობაზე. ვგანმს, ბატონი შაჰნაზი აზარმული ღირსეული ადგომის დაამყარებდა საქართველოსა და კერლად, მშობლიური ბორჯომის ისტორიაში. მშობლიური ქალაქის სიყვარულს მას ვერავინ უარყვალავს.

საქუარინა ლიშიაძე.

ბარისპაზლი სხონი დაიწყო დასვენებული სკანონი ფაჩაგით უპაოფილოვა

ბორჯომში ტურისტული სეზონი ოფიციალურად 1 ივნისიდან დაიწყო, თუმცა, როგორც დიდი სასტუმროების, ასევე საჯარო სასტუმროების მფლობელებიც საუბრობენ იმასთან დაკავშირებით, რომ წელს დასვენებლის რაოდენობა საგრძობლად შეიცრებულია. დასვენებულის სიმცირეზე საუბრობენ როგორც ადგილობრივები, ასევე ჩამოსული სტუმრებიც. გახტომა „ბორჯომმა“ ბორჯომის ქუჩებში გამოკითხვა ჩაატარა.

ომარ მილიციანი: - პირველ რიგში ვიტყვი იმას, რომ წინა წლებშიც ვისცევხდები და ხალხის რაოდენობა მკვეთრად შემცირებულია, თუმცა, ძალიან დიდ ქალსსა და ხმარის სიმცირედმი დასვენება მორჩევნია მეც და ჩემ ოჯახსაც. ტყის პირას მყოფი საოჯახო სასტუმროში ვისცევხები. სუფთა ჰაერი, მინერალური წყალი და ბუნება, რაც ბორჯომის ხეობის სავიზიტო ბარათია, ისევე აქ დაგვხვდა და მეტი არც არაფერი გვეჭრებდა. მომტებელი ფასები მაფიქრებს პრობლემებზე, სხვა დანარჩენი ყველაფერი მისაღებია.

ნინა კონსტანტინოვი: - მეორე წელია, რაც ბორჯომში ვისვენებ და გასულ წელს ბევრად მეტი დამსვენებული იყო. ვიცოდი, რომ წელს პარკის რეაბილიტაციას იგეგმებოდა, თუმცა მინც წამოვდი დასასვენებლად. რამდენიმე ლოკაცია დაკეტული დავგვინა, თუმცა, ის, რაც ბორჯომს გაჩანია, პაერი და მინერალური წყალი, რის გამოც ადამიანმა ერთხელ მაინც უნდა ნახოს ბორჯომი, აქ უნდადა და საიამონებით ვისვენებ. ცოტა დისკომფორტის ის მიქმის, რომ პარკში გარკვეული ადგილი გავდაკეტულია, მაგრამ ამის გამო, არ ჩამოხვიდ და არ დაისვენო, უზრალად ჩემთვის ასეთი მიდგომა მიუღებელია. პარკის გარდა არის სხვა ადგილებიც, სადაც შევიძლება განიტვირიო და დრო გაატარო.

მანუარ ჩაჩანიძე: - სოციალური ქსელში რამდენჯერმე შეხვდები ახტი რეკლამას, თითქოს პარკი ორი წლით მოლიანდა დაიკეტა და ჩამოსვლა არ იღოს. პირველ რიგში, ამხელა ტრიტორიაზე არსებულ პარკს ორი წლით როგორ დახურავდნენ? ყალბი ინფორმაციის გავრცელება ყოველდ დამუშებელია და პირდად ჩემთვის მიუღებელია. ხელს მაგაალითად, კოსტავას ბაღი მუშაობს მთელი დაცვირთვით.

სამწუხაროდ, საკმარა დიდი ფასები ყველაფერზე, პროდუქტებზე დაწყებული, ატრაციონებით დამთავრებული, რომელიც კოსტავას პარკშია დამონტაჟებული.

5-10 წუთიანი ხანგრძლივობის მქონე ატრაციონი 5 და 10 ლარი არ უნდა ირდეს. ადამიანების ფინანსების გათვალისწინება ყველაწიანი შემოსევებით გვემართება. როდესაც ორი, სამი ან კიდევ მეტი ბავშვით ისვენებ, ხუთიდან ათ დღემდე დასვენებისთვის 2000 ლარამდე თანხა მაინც უნდა გათვალისწინო, თუ მეტი არა.

მარია ტიმჩენკო: - ბათუმში ვისვენებდ და მხოლოდ რამდენიმე დღეა რაც ბორჯომში, საოჯახო სასტუმროში ვისვენებ. ყველა სუპერმარკეტში პროდუქტის ფასები საგრძობლად მაღალია, პარკის რეაბილიტაციაც საკმარა დიდი დისკომფორტია. საოჯახო სასტუმროს მფლობელიც იძახის, რომ დამსვენებელი არ ყავს. ბორჯომს რაც შეეხება, მე პირადად ძალიან მომწონს.

გამოკითხვა ნამო მელიქიძე

ოლღა ქანკუტაძე: - სამწუხაროდ, წელს ბორჯომში ტურისტები იმ რაოდენობით არ არის, რა რაოდენობითაც იყო გასულ წლებში. იმ ვფიქრობ, რომ ცენტრალური ისტორიული პარკის რეაბილიტაციამაც შეუძლება ხელი ამ ყოველივს.

უ ი ტ ე რ ე ტ უ რ უ ლ ი ბ ე ბ ე რ დ ი

რაღაქმითა გაღაწვიტა. ყოველთიურად გამოაქვეყნოს მუნიციპალიტეტში მსოვრავა კოვჩიის მიყვარულთა და სახალხო მთაწაღთა შემოქმედება. აპროკაბს ზონით მოვაწოდო-ღონ თანხებით ნაწარმოებები

საავტორო ნიშნების ყდას მიხევა ნახატები ამოვანავს

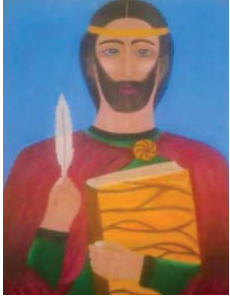
ქალბატონი მარა ნსუთიშვილი დეირის საჯარო სკოლაში ქართულ ენისა და ლიტერატურის პედაგოგია. 55 წლიანი პედაგოგიური გამოცდილების პარალელურად როგორც თვითონ ამბობს, საკმაოდ გვიან ასაკში აღმოაჩინა საკუთარი თავი ხატვის ხეში, თუმცა ლექსების წერა ჯერ კიდევ მაშინ დაიწყო, სკოლის მოსწავლე როცა იყო.

პირველი კრებულები 2022 წელს გამოცემა სახელწოდებით: „ლეღი ვარ ასი“ და „საბავშვო ლექსები“. სულ მალე მზის სინათლეს მისი ორი ახალი კრებული „დილის ნიათთან ნამღერს“ და „იხარება მიერ აღაღაღეთ“ იხილავს. მისი კრებულების ყდას დიხაზი ქალბატონი ვარას იმერ შესრულებული ნახატებითა დამკვეთებული.

ქალბატონმა ვარამ საკუთარი სტიქიონები მიუძღვნა შოთა რუსთაველს და ასევე საპატიო ადგილს იკავებს მის მხატვრობაში შოთა რუსთაველის პორტრეტიც.

რუსთაველის გარდა საკუთარი შემოქმედება მიუძღვნა მან ლია ჭავჭავაძეს, ვაჟა-ფშაველას, ზვიად გამსახურდიას, გალაკტიონს, მურმან ლეონიძეს.

რუსთაველი გაიხარება

(რუსთაველურად) ლეთაბერი ტკბილქართული, მთა-ბარს ემას სილალითა, მზის სხივებში ნავარობდეს,

ირჩევდეს სიტყვებითა, გულს სწავლობდეს, კაცს აღხედდეს, ყველას ემას სინა ზითი, ბრძნული აზრი ჩაქსოვილი, მოქარგული რითებითა. ლექსი ზეცას მიფრინავდეს, უგალობდეს თვით უფალსა, გულსა ცეცხლი შემოგინიოს, აღვივებდეს სიყვარულსა, მტერსა მუდგად მახვილს სცემდეს, უმღერდეს თვის მამულსა, ვაჟკაცს ყინსა უმატებდეს და ნაწილობდეს სულს სხეულსა. დღეს ამ საქმეს შემდგარ პოეტთა გზანი ხვედვამ გაკაფული, პირველ რუსთაველისგან თქმული, შემდეგ წერეთლისეული, ვაჟას მითულური კილო, ქართული კილოს შერეული, უფლის მაღლით შემკობილი, ეს არს ლექსი ჩვენული, თვის მესხის ძირძველ მინას, რით მუხა დაივანებდა ქართული ლექსის მოსმენას.

რამდენი ღამე ღამთაუნაი

ეს თემი როგორ გაგეთურება, ფიქრს დაუღალავს მუხლი, ნათელი, რამდენი ღამე დაგთუნებია, როგორ გიგრძენია ლექსის სურნელი. დამეს პყვება ფიქრი ფარული, რიგარეგს აუზიზღობს ლექსის შირალი. საუკუნეთა სიღრმედაც ისმის ქართული გენის, სულის ღრიალი. მარადილი ხნული გაავლეთ ქართული ლექსის ყანაში, და ვფერვლა მზის სხივი რითიმებს, ლექსი მიფრინავს, მალა ზენაში.

სიყვარული თანად უფალი

დალი ბანცაძის პოეზიას გზით „ბორჯომის“ მკითხველები კარგად იცნობენ. მაღლიმ აქტიური შემოქმედებითი მოღვაწეობა 2020 წლიდან დაიწყო. დავით ახლოურის რედაქტორებით გამოცემა „ლიტერატურული სიახლეები“, სადაც დალის 30-მდე ლექსი დაბეჭდა. დალის ლექსებია შესული „ლექსის აკვანის“ VI, IX, X, XI, XIII, XIV, XV ტომებში, რომლის რედაქტორიც გერმანულ-საზოგადოებრივი გახლავთ. ბანცაძის შემოქმედება დაბეჭდა ჟურნალ „აინათის“ 2 ნომერში. მისი ლექსები ამჟამინდის „სიყვარული თანად უფალი“, სულ რამდენიმე დღის წინათ კიდევ ერთი ნიგბი გამოცემა სახელწოდებით „ლიტერატურული სიახლეები“, რომლის თანადგორიც დალი გახლავთ, კრებულში პოეტის 25 ლექსია შესული. სულ მალე მისი საავტორო ლექსების კრებული იხილავს მზის სინათლეს.

უფლის კალა

მე ყოველ დილით მაღლობს ვნირავ უფალს იმისთვის, რაც ვარ და ვინც ვარ, საყვედურიც კი არ ნამომცდება, ღმერთო მაღალი, შენ სახელს ვფიცავ!

* * *

ყველა რალაცას მოდავს, ყველა რალაცას „ჩმახავს“, მთელი სამყარო ბორგავს, ლევის შექმნის აღარა ჰგავს! მთელი უფლებს ვაწინაგავს ცეცხლზე დგომის ფასად-- და მერე თვით მოაქვს ერთი-ორად და ასად... უფლის შექმნილი ქალი, კაცობას ისაკუთრებს... და დაუკარგავს კვლი, ოდითგან რაც აკურთხეს. კაცს, ქალად ყოფნის ყინი მოძალატა, რალაც - მთლად არევი ტვირი და დაპარგავს მადაც. შო, ქაოსია მეთვი, ვიფიქ და ასე მართლაც, დანერგო კანონს ღმერთის ვილაც სხვაგვარად მართავს! ამპარტავნების ბუმი იქ, ზენიტშია მაღალი - მე ვდგავარ, როგორც ყუმი, გულს დასტყობია დილა. ვეძაბებთ სიყვარულს და ბატონობს სიძულელი, ღმერთის დავემსგავსო უნდა, მისგან შექმნილი შეილო... ყველა რალაცას მოდავს, ყველა რალაცას „ჩმახავს“ მთელი სამყარო ბორგავს, ლევის შექმნის აღარა ჰგავს!

ამ პატარა გულს, იცით რამდენი ტკბილ-მწარე წუთი გამოუვლია? მაგრამ სიყვარულს ყველა ტკივილი, დაუძლეველი, არ დაუძლეველი.

ეს ის გრძნობაა, რაც რომ გზახავს გაგინათებს და წინ ნატივდება, თითქოს მაღლები მერე ზეცამდე და სულსაც ამით ეძლევა შეება...

უფალს აქვს ყველა საქმეში წვლილი, მის გარეშე ხომ თიაც არ ვარდებდა, ყველა „პრობლემა“ და დაარკობება უფალი, ისევე შენით გვარდება!

სიყვარულია თვად უფალი, სად სიმშვიდეა იქ დასახლება, აბრალებდა როგორც კოცინი, აბიზინდება და ააღლებდა...

ქანები არ მოღაბოღან შენ კალას

ბატონი ჯამალ ბიბილური ჩვენი გაზეთის ერთგული მკვლარი და მხარდაჭერია. განათლებული, კულტურული, თავაზიანი, შესანიშნავი მოღვაწე და ენაწყლიანი თამაშა, პოეზიის დიდი მტრიალი, საკუთარი ლექსების ნიგნები არ აქვს გამოცემული, მაგრამ მისი შემოქმედების საერთო რეგულბი ბევრი ინხება რედაქციის არქივში. უახრ არ მოღებოდეს მუსნ კალამს. გვაპაყუბი და გვიყვარხარ, ჩვენი ჯემალ!

ურჩი „პურჯიბი“

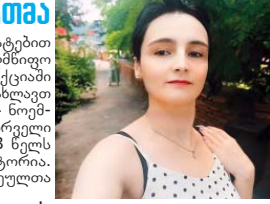
როგორ მინდა მოგიპოშო იარა, როგორ მინდა, გულს მოგეცხო მაღამოდ, ამისია ღვინო, თიხის ფალა, და შენ გლოცავ, ყოველ დილა-საღამოს. შენთან ვარ, მთელი ჩემი არსებით და დასასწროს მოგცოდებდი გვერდიდან, ხატების წინ ანთებული სახითებით გლოცავ მინა, ნაბოძებო ღმერთისაგან. მე და შენ ხომ, ერთი გზებით გვივლია მოწინილი ეკალით და ბარდებით, დღეს თუ ცაზე ღრუბული და ბინდია, ხედავ გამოკა, კი შიზინი დარები. ჩემი ფიქრის წერა მხოლოდ შენა ხარ სხვა რამ მინდა, არც რა გამაჩნია, ჩემი გულის ფეთქაცა ხარ, ძვერაც ხარ, მჯერა ღმერთმა, მე შენთვის გამაჩნია, სულ ვიბრძოდი, შენი სიძლიერისთვის, ხან გუთანი დი და ხან კიდევ ხმალითა, რისხვა ვიყავ, მუდამ შენი მტრებისთვის,

და წყვილებ-ბნელს, გინათებდი სახითითა. სულ გიზრდიდი, ტალი-ტალი ვაჟკაცებს, თვალმარმაც და თვალუუყუხა გოგონებს, ვინც იცავდა ციხეებს და გალავნებს, დიხს მთების არ ზოგავდა ძალ-ღონეს. ბევრმაც სცადა, თუმცა ვერ ნაგაქცია, ბევრმაც სცადა, თუმცა ვერ გაქცია და შეგარეგეს, მიტო „ურჩი“ გურჯები.

ქართული სიყვანს არ სჭირდება კახაშვილები

ნათია ვიქტორიშვილი 1984 წლის 7 აგვისტოს დაიბადა ბორჯომში. წარმატებით დაამთავრა №1 საშუალო სკოლა, 2002 წელს ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ფილოლოგიის მიმართულებით. გაზეთ „ბორჯომის“ რედაქციაში ხელმძღვანელობდა მოსწავლე-ახალგაზრდობის გაზეთ „ცისარტყელას“. გახლავთ საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის წევრი. 2022 წლის 14 ნოემბერს „მწერალთა სახლი“ გაიმართა მისი შემოქმედებითი საღამო და პირველი ნიგნის „ჩემს სულში გაჩენილ ბზარებთან მიგიძღვი“ პრეზენტაცია. 2023 წელს გამოსცა მეორე კრებული „გულმა თქვა“. ის არაერთი ნიგნის თანადგორია. პოეტურ ჯგუფ „ჭემბარიტ პოეზიაში“ დასახლება XXI საუკუნის 23 რჩეულითა. ჰავს მეუღლე დავით ტორაძე და სამი შვილი.

ამაყხვამება

ჩახრუხაული, მაღალა და რობიბები მე გამოვარდეს, ამოქვარე ლექსი ა, იმ მთის, სად საღამურე ზმუნქვოც, აღობა, იბირებდა და ის კავია წრეგლი იყო, როგორ ალალი! შო, ქართულ სიტყვას არ სჭირდება ვაზნულუქურთმა, ის თვად არის ქვაში ლალად გამოკვარული, უნდა შეგვირამინო, უნდა მსმანდ როგორც თილისმა, აპოკრიფით, დოგმატიკით, ძველი ქართულით. პირველსიტყვა, მუშაბიკა წარმოსთქვ ღმერთი

ბრავო ბრავო ბრავო ბრავო ბრავო ბრავო

თამარ ლიშია - პოეტი, მხატვარი, ფილოლოგი დაიბადა 1969 წლის 27 ივნისს, ქალაქ თბილისში. წარმოშობით ბორჯომის რაიონის სოფელ ტბიდანაა. დაამთავრა ივანე ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის ფილოლოგიისა და საზოგადოებრივ ურთიერთობათა ფაკულტეტი, ფერნერისა და ხელოვნების მიმართულებით. გამოქვეყნებული აქვს ოთხი პოეტური კრებული. არის მხატვართა კავშირის წევრი, გამოფენები ქონდა საქართველოშიც და საზღვარგარეთაც. წლების მანძილზე მუშაობდა სხვადასხვა კულტურულ პროექტებზე. საქართველოსა და ნორვეგიაში არის ტურისტულ კომპანიისა და საგამოფნო გალერეის დამფუძნებელი. ასპინძასა და ვარძიში რუსთაველის დღეებისადმი მიძღვნილ პოეზიის ზეივის აქტიური მონაწილე და არაერთგზის გამარჯვებულია.

ქალბატონ თამარს 55 წელი შეუსრულდა, ვულოცავთ!

დაინწყ თვიდან

შენს სიტყვებს ფერები გადაკრავს სიმწიფის, შენს ფერებს უფიქლო სიტყვები ხეინან... შემორჩი სტრეიონებს თავნება მარტივით, მთები კი შენს ნისლებს იოლად ხეიანებიან... არ გახსოვს რამდენჯერ მოხვედი ამქვეყნად და სული სულიდან რამდენჯერ გავიდა... ცისებობს იოლად, მშენს გულგანს აწვებთ, ოცს ისევ მასპინძლობ გახსნილი სარკლიდან - იოლმდაც ზედმედად იცოცხლო სიკვდილით, იოლმდაც ზედმედად იცოცხლო სიკვდილის ტაძართან უჭკნება მარჯვენა მაცხოვარს, -ადამის ცრემლები ჯერ კიდევ ციოია... გაზაფხულს სურნელი ზევიდან ჩამოაქვს, ჰაერის სიჩუმე შენს ქუჩას გასცდება, მერჩები სიყვარულს თავნება მარტივით, ინათებს გული და... სისხლითი წავცდება. ცხოვრება, ფურცლებად დამარცვლავს მომავალს, სოფელი წუთიდან მძიმედ რომ გავიდა... ჩამოსხენ სარკლიდან კლოუნის სხეული, -ვე როლი მოგიხდა, დაინწყ თავიდან!

შენს სიტყვებს ფერები გადაკრავს სიმწიფის, შენს ფერებს უფიქლო სიტყვები ხეინან... შემორჩი სტრეიონებს თავნება მარტივით, მთები კი შენს ნისლებს იოლად ხეიანებიან... არ გახსოვს რამდენჯერ მოხვედი ამქვეყნად და სული სულიდან რამდენჯერ გავიდა... ოცნებებს იოლად, მშენს გულგანს აწვებთ, ოცს ისევ მასპინძლობ გახსნილი სარკლიდან - იოლმდაც ზედმედად იცოცხლო სიკვდილით, იოლმდაც ზედმედად იცოცხლო სიკვდილის ტაძართან უჭკნება მარჯვენა მაცხოვარს, -ადამის ცრემლები ჯერ კიდევ ციოია... გაზაფხულს სურნელი ზევიდან ჩამოაქვს, ჰაერის სიჩუმე შენს ქუჩას გასცდება, მერჩები სიყვარულს თავნება მარტივით, ინათებს გული და... სისხლითი წავცდება. ცხოვრება, ფურცლებად დამარცვლავს მომავალს, სოფელი წუთიდან მძიმედ რომ გავიდა... ჩამოსხენ სარკლიდან კლოუნის სხეული, -ვე როლი მოგიხდა, დაინწყ თავიდან!

არ გაითბობება ყოვანს...

შეი, თქვენ „ნაცის“ ლექვებო, გაუშამლარო სისხლითა, დღეს თავებს ისევ გვახსენებთ, პარალმენტის წინ მისვლითა. ისევ ნამოყეთ თავები და ისევ ანთხვით მოღმასა, შოთაშამალია დასწევლის, თქვენს გვარსა და თქვენს მოდგმასა. სისხლი მოგწყურდათ მე გმონი, მტრისა კი არა მოყვრისა და მოსურნენი დღესაც ხართ, მძაბა სისხლმდევრობი ომისა. ფაშისტების გზა ირჩით, თუმც იგივე ხართ ნაცები, მთხავით წინ ათვარეთ, ფარებად სკოლის ბავშვები. წინამღეით ახლაგზრდობა, ათასანირი შხაძებით, თუთუ ამ ბავშვებს არა ყავთ, დღედი ანდა მამები, იმ ევროპელებს უყვრებთ, ვისაც რომ არ სწამს უფალი,

ვერ ხვდებით, რომ ვერ იტანვთ, დღეს რომ ვართ თავის უფალი. თმაც ჰკუპას ვინც გვარგებებს, მე გმონი ისიც ნაცია, ვერ გამოვიტ ვინ არის, ქალი არის თუ კაციც, არც ღმერთი არ სწამს, არც ხატი, არც და-ძმა და არც მშობლები, კაცი-კაცობა რომ დანებდა, იმისგან ან რას მოველოთ. თუმც ასეთნი აქაც გვყავს, ღმერთისგან დაწვევობლი, ლესობლ-ტრანსვენდერები, სოფლ-გომონის შევლები. ქრისტიან გზას ვადაუფიქვთ, როდის მისვლითი ანდვავთ, არ დაიფიქვით არასდროს, ბრძინის ნათქვამი ანდა ზა. არ გათვორდება ყოვანს, რაც გინდა ხეი გნობითა, უკუზიანს - კი გაახრობებს სამარე საცეს მინითა.

გვერდი მოამზავა ნაშო მელიქიძე

პროფესიონალიზაციის პოლიტიკის ახალი ნაბიჯები

ბორჯომის არც ერთი დამსვენებელი არ დატოვებს ისე, რომ სადასრულო გოგირდოვანი აუზების არ ესტუმროს. ჯერ კიდევ მემორანდუმით დაინიშნა სადასრულო მხრიდან მისასვლელი გზის მოპირკეთების სამუშაოები, გაიხსნა გზა და ადგილებში, სადაც შესაძლებელი იყო, დიდი კიბეები, რომლის მეშვეობით, როგორც ყოველთვის, ორად გაიყო. მოქალაქეთა ნაწილი პროექტის ფარგლებში განხორციელებულ სამუშაოებს მიესალმებოდა და აღნიშნავდა, რომ ბორჯომის ტყეებში მშენებლობა, იყენებდა ისეთი დამსვენებლები, რომლებმაც ვიდეო რეგულირება და კატეგორიულად ეწინააღმდეგებოდნენ მიმდინარე სამუშაოებს იმ გზაზე, რადგან შეუძლებელი და ხარისხიერად იყო კიბეების არსებობა ამ მათგანთან ადგილზე.

კიბეებმა, შესასვენებლად მონაწილეობა მაგიდებმა და სკამებმა კიდევ უფრო გაამარტივეს გადაადგილება. ბევრად მიმზიდველი გახდა იმ გარემოში ყოფნა, სადაც ისევე აუზებთან მისასვლელი ბილიკი, მამინვე მკვეთრად გრძობს ნაძვანა-ფიჭვნარის მიერ გაფხვნილ შეუდარებელ სურნელს პარკში.

ადგილზე მისულ უამრავი დამსვენებელი დაგვიხატა სამივე აუზში, სადაც ბავშვების ურთიერთობის დღის განმავლობაში არ წყდება. შიშის ამწვანებელ ფერებზე კი რუფის მოყვარულნი მზის სხივების პირდაპირი მოქმედებით ბუნებრივად ირუგებან, ისევე ბუნებრივად და გრძობდნენ კიდევ.

აქვე ტანსაცმელის გამოსაცვლელი ოთახები, სადაც რომ გგონია, მონუსხველი დაგვიხატა გარემო, სამინელი სიტუაცია გვხვდა, ისე და ისეც დამსვენებლის უნსერიოდ ჩაივსა ადგილი. სამინელი სინიძე-ჟორის სონი

დასა, რომელიც უშუალოდ მიუთითებს მოქალაქის არასწორ, უკულტუროს ქმედებაზე, რომელსაც არაერთი კავშირი არ აქვს შინაგან კულტურასა და მორალთან. იქ მყოფ კომპეტენტურ პირებს რომ მიუთითებდნენ აღნიშნულ ფაქტზე, ყოველ სდამოს, დღის განმავლობაში, საგულდაგულოდ იმინებდა ტერიტორიას, ეტყობა ბავშვი ჰყავდათ შიგნით და ამის გამო დგას ასეთი სუნისი. კი მაგრამ იმ ბავშვის მშობელი რას ანახებს და ასწავლის შვილს? ეს ცალკე აღზრდა-გავრდის თემაა. სამსუხაროა, რომ ისეთი დონის საკურორტო ქალაქში, როგორც ბორჯომშია, ასეთ ფაქტებზე გვიწყნებს წერა.

აქვე, თვალში მომხდებ დაეკეტოთ საპირფარეო, რომლის მხოლოდ ერთი მხარე მოუმაოდა და რომ ვიკითხე მიზეზი, მალე მოაწესრიგებენ - კანალიზაციის შექმნა პრობლემა, უამრავი დამსვენებელია გოგირდოვანი აუზებზე. რამდენიმე დღე გავიდა და როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ ვერ მოგვარდა დარღვევა, ვიმედოვნებ, ამ სეზონის განმავლობაში მოგვარდება პრობლემა და დამსვენებლებსა და ბორჯომელებს ისეთი დასასვენებელი პირობები შეექმნება გოგირდოვანი აუზებზე, როგორცაც ჩვენი საკურორტო ქალაქი იმასხურებს.

იხა ინაგრაპოვილი

გარდასულ დღეთა მოსამონებლად

რამდენ მომონებას ინახავს სახლი?!

ეს სახლი, ახალ უბანში, ჩემი სახლის გვერდითი მდგარი მეზობლის სახლია. მეზობლის, რომელიც დიდი ხანია გარდაიცვალა. ჩემ ბავშვობაში ამ სახლში, მოხუცი, ფუსფუსა ქალი, აიკანუბები ცხოვრობდა. მთელი ბავშვობა მასსოვს აიკანუბ ბებოს ყოველი დღია, როგორ ალაგებდა. ანკრიალეხდა ეზო-კარს. მერე სუფთად ჩაქცემული, პატარა ხელნაწილი ხელში სახლიდან ჭიჭიკრამდე

გაკვალულ ბილიკს როგორ გაუყვებოდა და ქალაქისაკენ მიიჩქაროდა. მხოლოდ ზაფხულობით იყო მის სახლში ხალხმრავლობა და ჟრანდი. მაშინ, როდესაც შვილები, შვილიშვილები და შვილიშვილები ესტუმრებოდნენ ხოლმე. წელიწადის სხვა დროს კი სულ მარტო იყო, თავისთვის სახლში მარტო, თუმცა მარტობას მეზობლები უმსუბუქებდნენ. მასზე ცოტად უმცროსი, ჩემთვისაც ძალიან ძვირფასი ბებოები - ცაცო და თამარი, რომლებიც თითქმის ყოველდღე სტუმრობდნენ. ეზოში, ჭანჭურის ხის ქვეშ მდგარ მოკრძოდი ხის სკამზე ჩამოსხმდებოდნენ და ტკბილად საუბრობდნენ. ჩემ შესხივებამდე ეს სურათი სამუდამოდ დარჩა, სამი ტკბილი ბებო, ეზოში, ხის ჩრდილქვეშ ტკბილად მოუბარნი. მას შემდეგ მრავალი წელი გავიდა, ერთი და თამარი, რომლებიც თითქმის ყოველდღე სტუმრობდნენ. ეზოში, ჭანჭურის ხის ქვეშ მდგარ მოკრძოდი ხის სკამზე ჩამოსხმდებოდნენ და ტკბილად საუბრობდნენ. ჩემ შესხივებამდე ეს სურათი სამუდამოდ დარჩა, სამი ტკბილი ბებო, ეზოში, ხის ჩრდილქვეშ ტკბილად მოუბარნი. მას შემდეგ მრავალი წელი გავიდა, ერთი და თამარი, რომლებიც თითქმის ყოველდღე სტუმრობდნენ. ეზოში, ჭანჭურის ხის ქვეშ მდგარ მოკრძოდი ხის სკამზე ჩამოსხმდებოდნენ და ტკბილად საუბრობდნენ. ჩემ შესხივებამდე ეს სურათი სამუდამოდ დარჩა, სამი ტკბილი ბებო, ეზოში, ხის ჩრდილქვეშ ტკბილად მოუბარნი.

მას შემდეგ მრავალი წელი გავიდა, ერთი და თამარი, რომლებიც თითქმის ყოველდღე სტუმრობდნენ. ეზოში, ჭანჭურის ხის ქვეშ მდგარ მოკრძოდი ხის სკამზე ჩამოსხმდებოდნენ და ტკბილად საუბრობდნენ. ჩემ შესხივებამდე ეს სურათი სამუდამოდ დარჩა, სამი ტკბილი ბებო, ეზოში, ხის ჩრდილქვეშ ტკბილად მოუბარნი.

ნანო მელიქიძე

ბორჯომი

25 ივლისი 2024 წელი

ბიბლუსის ლიბერალური ტურნე

„ბიბლუსი“ საქართველოში უპირველესად მასშტაბის ლიტერატურული ტურნე ჩაატარა. შეხვედრები პირველი ივლისის რუსთაში დაიწყო და 19 ივლისს ბაზუმში დასრულდა. საერთო ჯამში თანამედროვე ქართული მწერლები 9 ქალაქს ესტუმრნენ და ადგილობრივ მოსახლეობას შეხვედნენ. მწერლებმა შეხვედრაზე საკუთარი ნიგნები განიხილეს, შემდეგ დამსრუე საზოგადოების შეკითხვებს უპასუხეს, შეხვედრის ბოლოს კი ავტორები დაბრუნდნენ.

მიმდინარე წლის ტურნე გამორჩეული იყო თავისი თემატიკითაც. ტურნე სახელწოდებით „ილიას ევროპა და საქართველო“ გაიმართა. ბაკურიანის „ბიბლუსის“ ფილიალს პოეტი ტარიელ ხარხელიაური ესტუმრა, რომელიც სხვადასხვა თაობის ადგილობრივსა თუ ჩამოსულ სტუმრებს ესაუბრა და ავტორბრუნებზე დაბრუნდა.

„ბიბლუსის“, როგორც საქართველოში წიგნის მალაზიების ყველაზე დიდი ქსელის მიზანი ნიგნზე ხელმისაწვდომობის ზრდაა. სწორედ ამ მიზნით რამდენიმე წლის წინ დიდი ლიტერატურული ტურნეს ჩატარება გადაწყვიტეს. ტურნემ სისტემატური ხასიათი მიიღო. დამსრუეების მასშტაბიდან გამომდინარე კი წელს უპირველესად დიდი მასშტაბის ღონისძიება იგეგმება. ვეცადება, მაქსიმალურად ბევრი ქალაქი მოგვეცვა. ამით გვსურს ჩვენი მკითხველი გეგმარით და ვასაიმოვნოთ“, - განაცხადეს „ბიბლუსში“.

„ბიბლუსი“ ტრადიციულად სხვადასხვა ასაკისა და გემოვნების მქონე მკითხველზე ზრუნავს. სწორედ ამიტომ მიმდინარე წელს სპეციალურად პატარა ასაკის მკითხველისთვის „პეპელასთან“ თანამშრომლობით რამდენიმე ქალაქში განსაკუთრებული აქტივობებიც დაიგეგმა. „პეპელამ“ მონაწილეობა მიიღო ბაკურიანში დაგეგმილ შეხვედრაში. ბავშვები ანიმატორებმა და მულტფილმის გმირებმა გაართიეს.

ავტორბრუნებზე შეხვედრების პარალელურად „ბიბლუსმა“ მკითხველს ადგილზე წარმოდგინილ პროდუქციასზე 30% ფასდაკლება შესთავაზა.

რუსუან სხირბაძე

ქობაქოზის ტურნე „ბორჯომის თასი-2024“ დასრულდა

კიბერლიგის ტურნირი „ბორჯომის თასი 2024“ დასრულდა. პირველი ადგილი თორნიკე რეხვიაშვილმა დაიკავა. ტურნირი ორ დღეს გაგრძელდა და მასში 32 ახალგაზრდა მონაწილეობდა. გამარჯვებულებს ბორჯომის მუნიციპალიტეტისგან ფულადი ჯილდო გადაეცათ: I ადგილი - 900 ლარი; II ადგილი - 600 ლარი; III ადგილი - 300 ლარი. საპროზო ადგილების მფლობელები, ასევე, მედლებით და სიგელებით დაჯილდოვდნენ.

საინტერესო ფაქტები ფსიქოლოგიიდან

ადამიანის ფსიქიკა ერთ-ერთ ყველაზე დიდ საიდუმლოდ რჩება. მიუხედავად იმისა, რომ მეცნიერებმა მის შესახებ მრავალი საინტერესო ფაქტი იცნეს და ადამიანის ქცევის წინასწარმეტყველება კი შეუძლიათ, მრავალი ასაკქვეტი მაინც შეუსწავლელი რჩება.

ან ახალი სამსახური, შეიძლება დაუპრესიამდე მიგვიყვანონ. ფსიქოლოგიაში არსებობს ასეთი პრინციპი: რაც უფრო მაღალია მოლოდინები რაიმე მოვლენასთან დაკავშირებით, მით უფრო მაღალია ალბათობა იმისა, რომ იმედეგარეულულები დაარჩებიან. მეტს ელი - ნაკლებს იღებ, ნაკლებს ელი - მეტს იღებ.

უცნობ ადგილზე აღმოჩენილი ადამიანების უმეტესობა მარჯვნივ ბრუნდება. ამ ფაქტის ცოდნა ძალიან გამოგადგებათ, თუკი არ გსურთ, საცემში დგო-

მა, მაშინ დაიკავთ ადგილი მარცხნივ. იმ შემთხვევაში, თუ „კომპარტი“ განუხებთ, შესაძლოა, ძილის დროს გცივათ. მეცნიერულად დამტკიცებული ფაქტია, რომ რაც უფრო ცივა ოთახში, მით მეტია ცუდი სიზმრის ნახვის ალბათობა.

ჩვენ ხშირად გვიყვარდება ჩვენი მშობლების მსგავსი ადამიანები. ამის მიზეზი ბავშვობაში გადაუჭრელი პირობებებია, რომელთა მოგვარებასაც არაცნობიერად, მოზრდილ ასაკში ვცდილობთ.

კემბრიჯის უნივერსიტეტის კვლევების თანახმად, არ აქვს მნიშვნელობა, რა რიგობით არის ასობე გალაგებული, ჩვენ მაინც სწორად ვკითხულობთ ტექსტს, მნიშვნელოვანია, რომ პირველი და ბოლო ასო იყოს სწორი.

ისეთმა ბუნებრივმა მოვლენებმა, როგორიცაა უნივერსიტეტის დამთავრება, ჩაბარება, ქორწინება, მეუღლე ლალი გელაძე, შვილები გივი, მანანა, ძმა ჯუშუბერი, დები: ზინა, სონია ბემკეხაძეები, შვილიშვილები: გიორგი, ლუიზა, გიორგი, ანიკო, ძმისშვილები, დისშვილები, შვილიშვილები ოჯახებით, იუნწყებიან, რომ გარდაიცვალა **ბანაო ჯაფარიძის ძე ბაგნაძე** დაიკრძალა 21 ივლისს, სოფელ საკრეში.

მეგობრები ტარიელ კურტანიძე, შუქრი ხაჩიძე, ვახო ნოზაძე, ოთარ ხაჩიძე, ტელმან აივაზოვი, ალიკა ხუციშვილი, კაკო წერეთელი, ლევან ნოზაძე იუნწყებიან, რომ 77 წლის ასაკში გარდაიცვალა ჩვენი საყვარელი მეგობარი **ალექსანდრე ვაჟაშვილი** დაკრძალვა 25 ივლისს, ქ. ბორჯომში. ბესიოს ქ. №23.

მეუღლე ლალი კახურაშვილი, შვილები გიგა, თინათინი, რძალი, შვილიშვილები, ახლო ნათესავები იუნწყებიან, რომ გარდაიცვალა **დემან გლიძე** დაკრძალვა 25 ივლისს, 2 საათზე, გამოსვენება ახალდაბის ობრე ნათლისმცემლის ეკლესიიდან.

გაზეთი რეგისტრირებულია ბორჯომის სასამართლოს მიერ 1997 წელს, რეგისტრაციის №24.04.59

რედაქციამ შეიძლება გამოაქვეყნოს ისეთი წერილები, რომელთა ავტორებია თვალსაზრისის თვითონ არ იზიარებენ. მისამართი: ბორჯომი, ფალიაშვილის №2. ტელ: 22-29-65. იმეჭდება: თბილისი, ე. ბაღდაძის №20. WWW. colorgroup.ge borjomipress9@gmail.com რედაქტორი: პალარინა ლომიძე ნომრის პასუხისმგებელი მორიგა: პალარინა ლომიძე კორექტორი: ნანა კავლავიძე